

Praktična pitanja u vezi sa računovodstvom i izveštavanjem u javnom sektoru

Tbilisi, Gruzija

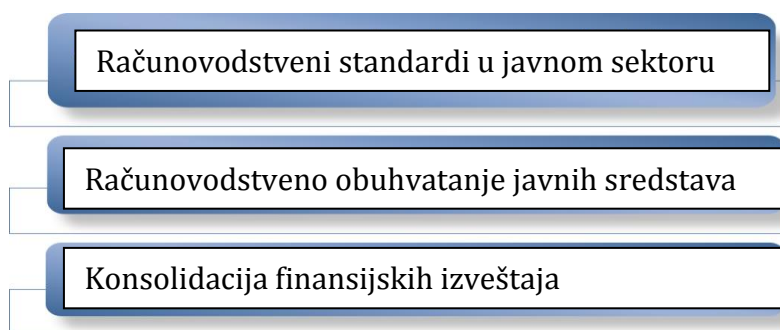

U skladu sa Akcionim planom za period 2012–2014. godina, Zajednica prakse za trezor (ZPT) PEMPAL-a¹ organizovala je trodnevnu radionicu pod nazivom “Praktična pitanja u vezi sa računovodstvom i izveštavanjem u javnom sektoru” od 10. do 12. februara 2014. godine. Pedeset stručnjaka za trezor iz 18 zemalja članica ZPT učestvovalo je u radionici koja je održana u Tbilisiju u Gruziji. Radionicu su podržali stručnjaci Svetske banke. Logističku podršku pružio je Sekretarijat PEMPAL-a smešten u Centru za razvoj finansija iz Slovenije. Opšti cilj skupa u Tbilisiju bio je da se članovima ZPT ponudi mogućnost da razmene

iskustva u sprovođenju i unapređenju računovodstva i izveštavanja u javnom sektoru u zemljama članicama, kao i da identifikuju primere dobre prakse u ovoj oblasti među zemljama članicama i šire, koji bi mogli da budu korisni kao modeli za druge članove ZPT.

Ova radionica se nadovezala na rad na prethodnim radionicama, prvo u Kijevu, što je zatim produbljeno u Skoplju, na razvoju razumevanja i praktičnih instrumenata za zemlje članice u vezi sa tri međusobno povezane teme: Konsolidacija finansijskog izveštavanja, Računovodstveni standardi i Izveštavanje o sredstvima. U tom cilju, u Kijevu su formirane tri tematske grupe. Grupe su se po prvi put okupile u Skoplju, a u Tbilisiju su imale priliku da se po drugi put sastanu licem u lice.

Slika 1 – Tri međusobno povezane teme u računovodstvu

Radionicu je otvorila impresivna delegacija Ministarstva finansija Gruzije. na čelu sa ministrom **Nodarom Khadurijem**. Pored toga što je poželeo dobrodošlicu ZPT, ministar je prokomentarisao da Gruzija izuzetno ceni mrežu PEMPAL i da je imala diketnu korist od učešća u njoj. Gruzija takođe sprovodi značajan program reformi i želela bi da podeli svoja iskustva sa drugim zemljama članicama. **Gospođa Elena Nikulina**, tim lider iz Svetske banke za program PEMPAL, zahvalila se domaćinima i istakla da je Gruzija bila domaćin skupova za

¹Upravljanje javnim finansijama – učenje u saradnji sa kolegama (PEMPAL) ima za cilj unapređenje efikasnosti, učinkovitosti i transparentnosti javnih rashoda u zemljama centralne i istočne Evrope i centralne Azije. Program podržava aktivnosti koje okupljaju praktičare iz oblasti javnih finansija u zajednice prakse radi unapređenja učenja u saradnji sa kolegama kroz poređenje rezultata u realizaciji reformi javnih finansija. Dodatne informacije o PEMPAL-u su dostupne na www.pempal.com.

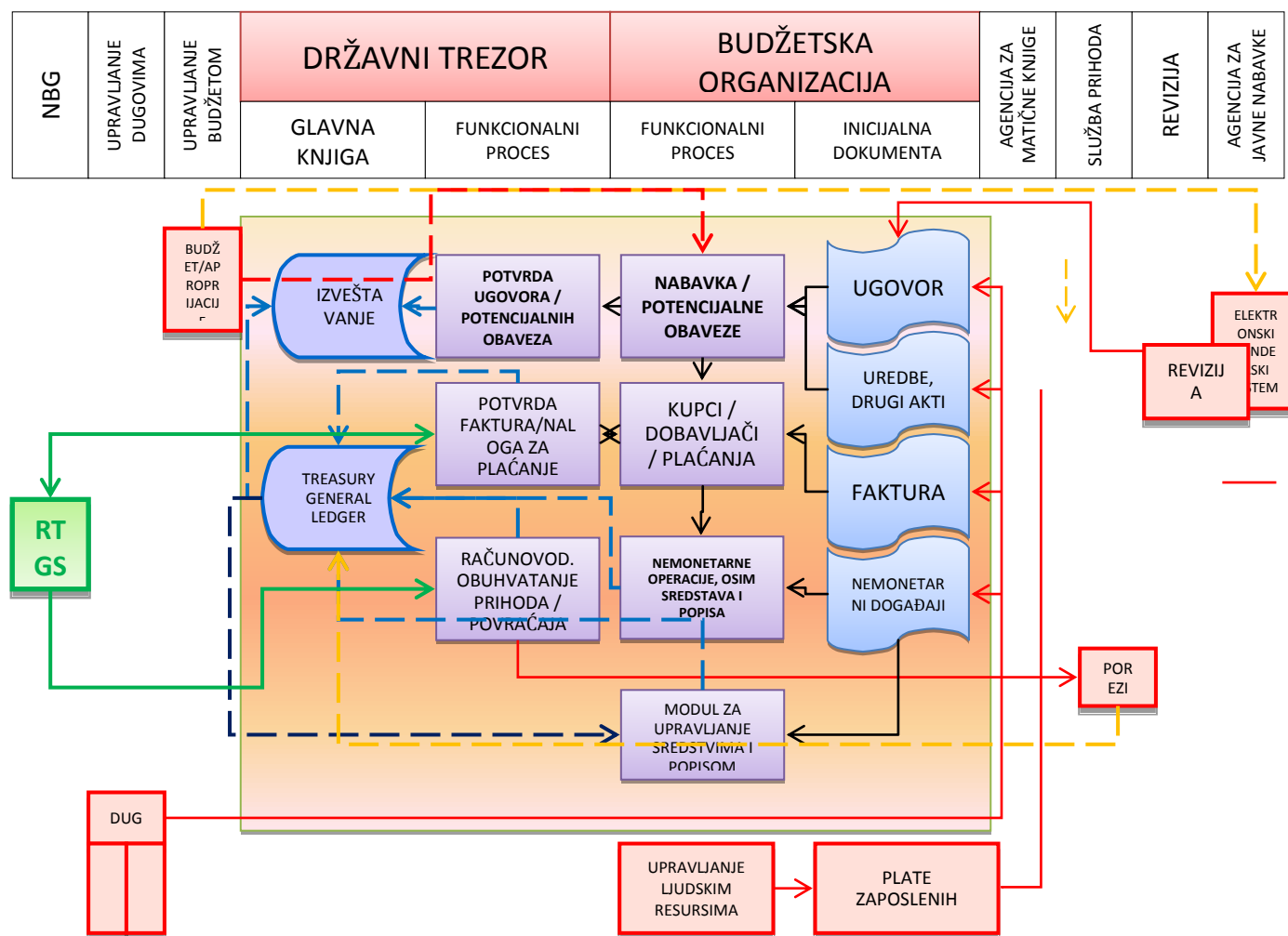
sve tri zajednice prakse i da je ovo drugi skup ZPT u Gruziji. Gruzija je prva zemlja koja se može pohvaliti sa oba takva dostignuća, što pokazuje koliko snažno podržava koncept PEMPAL-a. Predsedavajuća ZPT, **gospođa Angela Voronin**, pridružila se Svetskoj banci u izrazima zahvalnosti upućenim domaćinima i iznela komentar da ovaj skup za ZPT odražava značajan pomak u sadržaju. Program rada će se u velikoj meri fokusirati na dalji razvoj diskusije i praktičnih instrumenata za zemlje članice u vezi sa tri teme (videti Sliku 1). To je definitivna pomak u odnosu na više teoretske diskusije sa prethodnih skupova i odraz je smeru u kome leaderska grupa želi da se kreće ZPT. Direktor Trezora Gruzije, **gospodin Cotne Kavlašvili**, takođe je pozeleo dobrodošlicu članovima ZPT u njegovu zemlju.

Nakon pozdravnih govora i predstavljanja članova koji po prvi put učestvuju na skupu ZPT, zemlja domaćin je održala više prezentacija na tri teme. **Gospođa Nino Čelišvili**, zamenica direktora Trezora i članica Leaderske grupe ZPT, održala je prvu prezentaciju generalno o programu reformi upravljanja javnim finansijama u Gruziji.

Članovi ZPT bili su impresionirani opsegom programa, strateškim okvirom koji je definisala Gruzija i jasnim napretkom koji je ostvaren od prethodnog sastanka ZPT u Tbilisiju 2012. godine.

Slika 2 – Gruzijski okvir upravljanja javnim finansijama baziran na referentnom modelu trezora²

Gospođa Čelišvili je navela da gruzijski plan reforme upravljanja javnim finansijama ima za opšti cilj da obezbedi sveobuhvatan učinkoviti i transparentni sistem upravljanja javnim finansijama sa narednim posebnim ciljevima:

- obezbeđenje transparentnih sistema za upravljanje javnim finansijama koji su laki za upotrebu;
- obezbeđenje tačnog i pravovremenog računovodstva i izveštavanja;
- primena IPSAS standarda;
- primena sveobuhvatnog Jedinственog računa trezora i
- razvoj učinkovitog sistema upravljanja gotovinom.

Tema koja je predmet velikog interesovanja ZPT i koja je izazvala puno pitanja i komentara bila je odluka Gruzije da zatvori svoje regionalne ispostave trezora. To je omogućeno automatizacijom obrade plaćanja putem centralnog sistema FMIS sistema, kao i decentralizacijom nadležnosti za ta plaćanja na budžetske agencije. Stoga, regionalne ispostave trezora, koje su uglavnom bile jedinice za obradu, nisu više bile potrebne.

² www1.worldbank.org/publicsector/pe/trm.pdf

Sledeću prezentaciju je održao **g. Davit Gamkrelidze**, direktor Sektora za izveštavanje i finansijsku analizu. Prezentacija je bila veoma zanimljiva i interaktivna na temu *Učinkovito i transparentno budžetsko izveštavanje* i uključila je online pristup internet prezentaciji Ministarstva finansija i portalu za izveštavanje. Sloboda informacija je veoma važna u Gruziji. Opšti princip je da sve informacije treba da budu javno dostupne izuzev ukoliko postoji opravdan razlog za ograničavanje pristupa. Stoga se razvija portal za izveštavanje koji bi omogućio pun pristup svim informacijama o izvršenju budžeta. Gospodin Gamkrelidze je takođe istakao da je Gruzija usvojila evropski standard za identifikaciju robe po imenu

Zajednički rečnik nabavki (CPV). To znači da skoro sva roba koja se nabavlja ima ovu jedinstvenu šifru, čime se omogućava bolja analiza i transparentnost. Međutim, CPV šifre još uvek nisu povezane sa šiframa iz Kontnog plana.

Gospođa Lela Pataraiia, zamenica direktora Odeljenja za računovodstvenu metodologiju i analizu, održala je sledeću prezentaciju na temu *Računovodstvena reforma u javnom sektoru Gruzije*. U Gruziji se IPSAS standardi u potpunosti bazirani na obračunskom principu prilagođavaju i biće uvedeni do 2020. godine. Gruzija primenjuje veoma odmeren i postepen pristup uvođenju ovih standarda kako bi se obezbedilo da sva pitanja budu u potpunosti razmotrena i da budžetske agencije ne budu zanemarene. Gruzija je upravo završila procenu kako evidentirati nefinansijska sredstva i upravljati istima, za koju je rekla da će je podeliti sa ZPT. Gruzija posebno razmatra pitanja u vezi sa tim da li da centralizuje ili decentralizuje upravljanje sredstvima i registar sredstava.

Poslednju prezentaciju domaćina održao je **gospodin Zurab Tolordava**, direktor Odeljenja za računovodstvenu metodologiju i analizu, o *Modifikovanim IPSAS standardima baziranim za gotovinskom principu kao koraku u pravcu sveobuhvatnog prelaska na ISAS standarde u potpunosti bazirane na obračunskom principu*. Gruzija smatra da bi prosto usvajanje gotovinskih IPSAS standarda bilo korak unazad, te stoga želi da nastavi sa izveštavanjem i o ključnim negotovinskim transakcijama. To je tema koja se često čuje u zemljama članicama ZPT. Uprkos činjenici da se gotovinski IPSAS zalaže za dodatna odelodanjanja

po obračunskom principu u napomenama, naziv "Gotovinski" smatra se suviše restriktivnim. Stoga bi se usvajanje gotovinskih IPSAS standarda moglo smatrati "povratkom unazad" na čisto gotovinsko izveštavanje³.

Na poslednjoj sesiji prvog dana učesnici su razgovarali o dva pitanja u vezi sa gruzijskim prezentacijama i iskustvom:

1. ***Da li postoje neke dimanzije reformi koje su sprovedene u Gruziji koje su posebno zanimljive za druge zemlje?***
2. ***Da li učesnici vide mogućnost da se slične reforme uvedu u njihovim zemljama?***

Sledi kratak prikaz ključnih odgovora učesnika:

- *Više učesnika je smatralo da su proces nabavki u Gruziji i zajednički rečnik nabavki (CPV) veoma zanimljivi. U kombinaciji sa Kontnim planom, gruzijski pristup unapređuje računovodstvo i izveštavanje budžetskih rashoda. To je bilo posebno zanimljivo za zemlje usmerene ka procesu pristupanja EU;*
- *Upotreba jedinstvene šifre za naplatu za poreske obveznike u Gruziji smanjila je troškove obveznika za plaćanje poreza i pojednostavilo procese naplate gotovine. Mada se to smatra pozitivnim razvojem događaja, neki učesnici su izrazili zabrinutost za gubitak integriteta u vezi sa tim šta tačno obveznik plaća – npr. koji porez i da li se radi o poreskoj obavezi, kazni, penalima ili kamati;*
- *Gruzijski elektronski sistem za upravljanje dokumentima ocenjen je kao veoma pozitivan razvoj događaja;*
- *Odluka da se obračunsko računovodstvo na početku uvodi fazno i to prvo u oblasti plata i MIS sistema za ljudske resurse izazvala je interesovanje kao mogući model za druge zemlje;*
- *Kao što je prethodno navedeno, izraženo je znatno interesovanje za prelazak na elektronsku obradu i s tim povezanu odluku o zatvaranju regionalne mreže ispostava Trezora. Neke zemlje su smatrale da je ukidanje regionalnih ispostava Trezora moguće, ali je znatan broj zemalja smatrao da to jeste zanimljiva odluka koja možda nije primenjiva u njihovoj zemlji. Dat je jedan konkretan komentar o negativnoj posledici takve odluke, a to je gubitak iskusnog osoblja Trezora u regionima; i*
- *Snažan akcenat na fiskalnoj transparentnosti i objavljivanju različitih informacija na internetu bili su takođe interesantni, ali su postavljena pitanja u vezi sa implikacijama takvog pristupa po obim posla⁴.*

Drugog dana akcenat je uglavnom bio na radu u tri tematske grupe. Tako je dan započeo prezentacijama dva stručnjaka ZPT, **Majkla Perija i Marka Silinsa**, o rezultatima dve ankete ZPT sprovedene početkom 2014. godine. Gospodin Silins je predstavio rezultate prve ankete koja je obuhvatila pitanja u vezi sa nefinansijskim sredstvima.⁵ Anketa je ukazala da je dosta toga već urađeno u većini od 12 zemalja koje su dostavile odgovore. Anketa je takođe dala izuzetno korisne podatke o postojećim

³ Gotovinski IPSAS zaista podstiče dobrovoljno obelodanjivanje na obračunskom principu i treba stoga to shvatiti kao zalaganje za modifikovani obračunski princip.

⁴ Iako je Gruzija demonstrirala kako dosta ovoga može da se automatizuje

⁵ Ovde se koristi GFSM2001 terminologija zato što je u pitanju opštiji termin

politikama i procesima u pogledu upravljanja sredstvima u zemljama članicama i koristiće se kao osnova za izradu okvira za politike i priručnike o procedurama zemalja (ključni rezultat rada definisan u akcionom planu Tematske grupe o sredstvima). Ispitanici su posebno ukazivali na razna pitanja u vezi sa upravljanjem sredstvima koja bi trebalo da budu obrađena u priručnicima. Posebne smernice bi trebalo da budu date u vezi sa tim problematičnim oblastima da bi se obezbedio integritet računovodstvenog okvira. Presentacija o rezultatima ankete je dostupna na adresi: http://www.pempal.org/data/upload/files/2014/02/day-1_6_pl_presentation_assets_questionnaire_silins_eng.pdf

Gospodin Peri je održao drugu prezentaciju o rezultatima ankete o konsolidovanim finansijskim izveštajima. Kao i kod prethodne ankete, 12 zemalja je dostavilo odgovore. Odgovori su takođe otkrili da većina zemalja sprovodi neku vrstu konsolidovanog izveštavanja, iako je kod mnogih slučajeva jasno da se definicija "konsolidovanog subjekta" ne poklapa sa zahtevima IPSAS 6. Većina zemalja se uglavnom fokusira na GFSM2001 definiciju sektora opšte vlade i trebalo bi da uloži dodatne napore da bi to proširila na konsolidaciju javnog sektora ili za sve kontrolisane subjekte kao što se zahteva po IPSAS 6. Bilo je jasno iz ankete da neusklađenost između IPSAS i statističkog izveštavanja prouzrokuje određene konceptualne izazove – i da bi tematska grupa mogla da pokuša da se pozabavi ovim pitanjem barem konceptualno za potrebe zemalja ZPT. Takođe se ispostavilo da određeni broj odgovora na anketu nije usklađen sa iskustvom i neformalnim saznanjima o statusu konsolidovanog izveštavanja u nekim zemljama koje su učestvovala u anketi. Zaključeno je da ta neusklađenost umanjuje vrednost ankete. Detaljnija studija o konsolidovanom izveštavanju u pojedinačnim zemljama bi dala više korisnih informacija. Presentacija o rezultatima ove ankete je dostupna na adresi: http://www.pempal.org/data/upload/files/2014/02/day-1_7_pl_consolidation_parry_eng.pdf

U daljem radu, **Cvetanka Čipeva**, direktor Sektora za budžetsko računovodstvo i procedure plaćanja Ministarstva finansija Bugarske, održala je prezentaciju o finansijskom izveštavanju sa posebnim osvrtom na pitanja konsolidacije. Kao zemlja članica EU, Bugarska mora prvo da se postara da poštuje zahteve ESA. Međutim, ona takođe uzima u obzir i okvir GFSM2001 i IPSAS. Iz procesa izveštavanja u skladu sa međunarodnim standardima izvukli su određene pouke koje su zanimljive i za druge zemlje:

- Potrebno je obezbediti da zakonodavni okvir jasno definiše nadležnosti i odgovornosti ključnih aktera;
- Imati jedinstvenu metodologiju u računovodstvu i izveštavanju;
- Obezbediti IT sisteme koji će podržati ovaj proces;
- Od ključne važnosti je kvalitet podataka, kao i obuka zaposlenih; i
- Postoji potreba da se ide dalje u odnosu na predstavljanje finansijskih izveštaja i da se vrši analitika, posebno u vezi sa naporima da se reše pitanja obezbeđenja integriteta podataka.

Poslednju prezentaciju na radionici je održala **Svetlana Sivec**, zamenica direktora Odeljenja za budžetsku politiku i metodologiju Ministarstva finansija Ruske Federacije, u okviru koje je

predstavila *Strategiju Rusije za usvajanje standarda IPSAS do 2020. godine*. Gospođa Sivec se takođe nalazi na čelu tematske grupe na ovu temu. Rusija prilagođava standarde IPSAS umesto da ih prosto usvoji, pošto je od ključne važnosti da ispune ne samo međunarodne zahteve u pogledu izveštavanja, uključujući IPSAS i GFSM2001, već i nacionalne zahteve. Ruski program reformi takođe prevazilazi opseg računovodstva i stavlja akcenat na otvorenu i transparentnu državnu upravu i unapređenje ukupnog učinka javnog sektora. U tom cilju, Trezor se transformiše da bi pored uloge pukog upravljanja gotovinom bio i u stanju da podržava evidentiranje i izveštavanje po obračunskom principu. Rusija takođe

stvari posmatra strateški kada se radi o standardima koje primenjuje. Do sada je odradila 19 od 32 standarda u okviru IPSAS-a i fokusirala se na troškove i koristi u svakoj oblasti pri određivanju prioriteta za implementaciju. Jedan standard koji je Rusija izradila tiče se Kontnog plana. Ekvivalentni IPSAS ne postoji.

Drugi deo drugog dana i veliki deo trećeg dana bili su posvećeni sastancima tri tematske grupe. Svaki učesnik je učestvovao u radu jedne od ovih grupa, što je uglavnom bilo bazirano na sklonostima izraženim u Skoplju septembra 2013. godine. Svaka od grupa je prethodno pripremila akcioni plan koji je predstavljao deo programa za diskusiju tokom ovog sastanka. Dve od tri grupe su takođe organizovale videokonferencije tokom decembra 2013. godine (Tematska grupa o konsolidaciji finansijskog izveštavanja i Tematska grupa o sredstvima). Ključna razmatranja grupa se ukratko prikazana u daljem tekstu.

Tematska grupa o računovodstvenim standardima

Očekivani krajnji rezultat 1: Informacije o raspoloživom iskustvu o analiziranju razlika između aktuelne nacionalne metodologije i međunarodnih standarda distribuirane su i rezimirane

Napredak: Predstavljeno je i prodiskutovano iskustvo Rusije u vezi sa analizom razlika

Planovi za budućnost: da se prikupe informacije iz drugih zemalja (Jermenija, Kazahstan, Gruzija, Tadžikistan) i da se dalje razmotri rusko iskustvo

Očekivani krajnji rezultat 2: Iskustvo kolega je uzeto u obzir pri izradi strategija i planova za primenu standarda u Belorusiji, Crnoj Gori i Moldaviji

Napredak: iz diskusija grupe u Tbilisiju proizašle su korisne informacije i ideje

Planovi za budućnost: Sastanak radne grupe u jesen 2014. u Minsku radi zajedničke diskusije o nacrtima strategija i nacrtima planova iza implementaciju

Očekivani krajnji rezultat 3: Preporuke su predstavljene kolegama iz Gruzije u vezi sa unapređenjem njihovog plana za implementaciju

Napredak: Završeno u Tbilisiju sa sledećim preporukama

- objedinjavanje pristupa izveštavanju za sve nivoe i vrste sredstava (uključujući vanbudžetska sredstva budžetskih korisnika)
- dalje unapređenje budžetske klasifikacije (segment izvora finansiranja)
- završetak rada na Kontnom planu i obezbeđivanje njegove primene putem novog informacionog sistema
- proučavanje mogućnosti koncentrisanja svih sredstava budžetskih institucija u Trezoru

- proučavanje mogućnosti stvaranja centralizovanog državnog resursa za javna plaćanja u okviru trezorskog sistema

Očekivani krajnji rezultat 4: Analizirano je iskustvo zemalja u vezi sa unifikacijom finansijskih izveštaja (dokumenata) na osnovu gotovinskog metoda i obračunskog metoda u cilju identifikacije najbolje prakse u ovoj oblasti

Napredak: Kazahstan je predstavio svoje nedavno izrađene praktične smernice o primeni IPSAS-a (primerak je dostavljen PEMPAL-u)

Planovi za budućnost: Prikupljanje i analiza postojećih formi finansijskih izveštaja zemalja učesnica, distribucija među članovima radne grupe i proučavanje materijala koji je dostavio Kazahstan

Dodatna pitanja koja treba razmotriti

- Međusobna veza između finansijskih izveštaja i budžetskog planiranja
- Zajednička diskusija sa Tematskom grupom o sredstvima o regulisanju računovodstvenog obuhvatanja nefinansijskih sredstava (registar – bilans stanja)
- Razgovor o nedavnim dešavanjima koja se tiču IFAC, IPSASB (nacrti za javnu raspravu) o daljem unapređenju međunarodnih standarda
- Upoznavanje sa Evropskim standardima (EPSAS)

Dodatni očekivani krajnji rezultat

- Izrada dokumenta koji bi rezimirao preporučenu praksu za izradu, usvajanje i primenu nacionalnih standarda na osnovu IPSAS-a (na osnovu rezultata sastanka u Minsku)

Tematska grupa o računovodstvenom obuhvatanju sredstava

Grupa se, tokom sastanka, fokusirala na sledeće:

- Razgovor o gruzijskom iskustvu – Grupa je razgovarala sa gruzijskim kolegama o konkretnim pitanjima koja su se pojavila tokom prezentacija koje je 1. dana održala Gruzija;
- Prezentacija o konkretnim pitanjima na osnovu iskustva Australije i drugih zemalja. Resursni ekspert u grupi, Mark Silins, održao je prezentaciju o posebnim pitanjima koja su pokrenuli učesnici tokom videokonferencije u decembru u vezi sa upravljanjem nefinansijskim sredstvima. Takođe je istakao da je Australija u velikoj meri prilagodila MSFI (državna uprava je primenila obračunski princip pre nego što su se pojavili IPSAS standardi) i takođe izradila sopstveni GFSM okvir koji se nalazi u osnovi GFSM2001, ali odražava australijski kontekst
- Opšta diskusija o tome kako izraditi strateške smernice
- Ažuriranje Akcionog plana

U vezi sa izradom strateških smernica grupa je identifikovala sledeće važne resurse koje je proučiti pre izrade okvira za računovodstvenu politiku:

- Uputstvo iz Kazahstana – jedan primerak u papirnoj formi je dostavljen PEMPAL-u tokom sastanka. Radi se o praktičnom uputstvu o pitanjima računovodstva i izveštavanja u javnom sektoru na obračunskoj bazi u Kazahstanu, uključujući:
 - Konceptualni okvir

- Objašnjenja i smernice za korišćenje Kontnog plana uključujući razlike između gotovinskog i obračunskog principa
- Praktične studije slučaja za dva računovodstvena subjekta
- Za svaki standard, uputstvo takođe sadrži praktične primere kako treba voditi računovodstvo (svih 32 standarda primenjeno)
- Grupa je izrazila nadu da bi ovo uputstvo moglo da bude dostavljeno u elektronskoj formi
- Ruski standardi će takođe biti korisni za grupu koja će ih analizirati, a posebno formiranje liste zajedničkih termina i definicija
- Gruzija je nedavno pripremila izveštaj o načinu računovodstvenog obuhvatanja nefinansijskih sredstava
- Hrvatska je nedavno izradila više strateških smernica za budžetske agencije koje će dostaviti
- Anketa – rezultati ankete u kojoj je učestvovalo 12 zemalja članica ZPT pružaju korisne polazne podatke u vezi sa zajedničkim pitanjima računovodstvene politike, kao i izradom paketa generičkih klasa sredstava. Ova anketa će biti dalje analizirana i izveštaj će biti dostavljen ZPT; i
- Studija 14 za IPSASB, *Prelazak na obračunski princip u računovodstvu: smernice za subjekte iz javnog sektora.*

Budući planovi

- Završetak analize ankete
- Analiza materijala dobijenih od zemalja članica
- Priprema kratke strukture (kostura) generičkog strateškog dokumenta za zemlje članice ZPT uključujući slanje tabele klasa članicama na razmatranje
- Videokonferencija u aprilu radi razmatranja
- Zakazivanje novog termina studijske posete Turskoj

Tematska grupa o konsolidaciji finansijskog izveštavanja

Tematska grupa je potvrdila da je njen osnovni cilj da izradi Prakticnu smernicu o konsolidaciji finansijskih izveštaja. Kao rok za realizaciju ovog izlaznog rezultata dat je kraj 2014. godine.

Tematska grupa se saglasila oko sledeće strukture smernice:

1. Ključni koncepti
2. Svrha konsolidacije i smernice
 - Svrha konsolidacije
 - Svrha smernice
 - Praktična smernica
 - Ukladenost sa propisima
 - Upravljanje
3. Standardi
 - GFS
 - ESA
 - IPSAS
 - Nacionalni standardi
4. Opcije u pogledu subjekata za konsolidaciju
 - Sektor opšte vlade

- Kontrola
- 5. Struktura i subjekti nižeg nivoa u konsolidaciji
- 6. Izuzeci iz zahteva u pogledu konsolidacije
 - Investicioni subjekti
 - Privremena kontrola
 - Delimično vlasništvo
 - Vrednovanje subjekata koji su pod kontrolom a nisu konsolidovani
- 7. Metodologija konsolidacije
 - Promene i stanja
 - Eliminacija tokova, sredstava i obaveza unutar subjekata
 - Kontni plan
 - Računovodstvene politike
 - FMIS
 - Revizija finansijskih izveštaja
- 8. Objavljivanje izveštaja
 - Zahtevi u pogledu informacija
- 9. Praktična pitanja
 - Razlike i posebne situacije

Radionica se završila kasno popodne 12. februara nakon prezentacija svake tematske grupe pojedinačno. Domaćini, liderska grupa i Svetska banka su izneli završne napomene. Postignuta je saglasnost da je ovaj skup podrazumevao transformaciju ZPT ka aktivnijoj ulozi učesnika, a ne samo liderske grupe, i da su tematske grupe preusmerile svoj fokus ka praktičnijim pitanjima. Takođe je bilo jasno da neke zajedničke teme proističu iz iskustava zemalja članica u implementaciji obračunskog računovodstva.

1. Zemlje prilagođavaju međunarodne računovodstvene standarde, umesto da ih samo usvoje
2. Problemi prouzrokovani nedostatkom doslednosti između međunarodnih standarda izveštavanja. Posebno nedostatkom doslednosti između IPSAS-a i statističkih sistema GFS i ESA.
3. Za određeni broj zemalja proces pristupanja i/ili članstvo u EU predstavlja značajan pokretač reforme upravljanja javnih finansija.

Ove teme predstavljaju zadatak za ZPT da uđe u dijalog sa drugim međunarodnim telima u cilju iznalaženja razjašnjenja prethodno pomenutih pitanja i proširi dijalog izvan aktuelnog fokusa na OECD-u. Takođe je postalo jasno da je za zemlje koje su dalje odmakle na putu usvajanja obračunskog računovodstva to deo šireg programa reformi, čiji je cilj bolji učinak. Da bi program bio delotvoran mora biti praćen unapređenom transparentnošću i odgovornošću.

Celokupan materijal sa radionice dostupan je internet prezentaciji PEMPAL-a na sledećem linku : <http://www.pempal.org/event/read/106>

Naredni tematski skup ZPT⁶ o pitanjima računovodstva i izveštavanja u javnom sektoru je tentativno planiran za jesen 2014. godine u Minsku.

⁶ Veliki plenarni sastanak PEMPAL-a za sve tri ZP takođe je planiran za maj 2014. godine u Moskvi.